Lieta Nr.142207711
1-1240-12/34

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Jelgavā, 2012.gada 20.janvārī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese L.Apšeniece,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *N.K.*, personas kods */personas kods/*, pieteikuma par Jelgavas novada pašvaldības administratīvās komisijas 2011.gada 17.maija lēmuma Nr.139AK43/JD000278 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2011.gada 4.maijā Jelgavas novada pašvaldības policijas inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.JD000278 (turpmāk – protokols) par to, ka *N.K.* (turpmāk – pieteicēja) 2011.gada 4.maijā plkst.14.40 nav pacēlusi Latvijas valsts karogu pie dzīvojamās ēkas */adrese/* (turpmāk – ēka), tādejādi pārkāpjot Latvijas valsts karoga likuma 7.panta pirmo daļu un Ministru kabineta 2001.gada 25.septembra noteikumu Nr.412 „Likuma „Par Latvijas valsts karogu" piemērošanas noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr.412) 11.punktu.

Ar Jelgavas novada pašvaldības administratīvās komisijas (turpmāk – atbildētājs) 2011.gada 17.maija lēmumu Nr.139AK43/JD000278 (turpmāk – Lēmums) par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 201.[43]panta pirmās daļas pārkāpumu pieteicējai izteikts brīdinājums. Lēmumā norādīti šādi argumenti.

[1.1] Pieteicēja ir pārkāpusi Latvijas valsts karoga likuma 7.panta pirmo daļu un Ministru kabineta 2010.gada 27.aprīļa noteikumu Nr.405 „Latvijas valsts karoga likuma piemērošanas noteikumi" (turpmāk – Noteikumi Nr.405) 10.punktu.

Sastādot protokolu, piemērota spēku zaudējusi tiesību norma – Noteikumi Nr.412, taču pārkāpuma būtība tāpēc nemainās. Ar Lēmumu šī pārrakstīšanās kļūda ir labota.

[1.2] Pieteicējai kā ēkas īpašniecei bija pienākums pacelt Latvijas valsts karogu 4.maijā. Taču viņa Latvijas valsts karogu pacēla, pārkāpjot Noteikumu Nr.405 8. un 9.punktā noteikto kārtību, jo karoga kāts bija iesprausts sētas nožogojuma metāla caurulē, tā kā remonta dēļ ēkai nav karoga turētāja vai masta.

Pieteicēja paskaidrojumos apstiprina izdarīto pārkāpumu.

[1.3] LAPK 201.[43]panta pirmā daļa paredz piemērot konstantu sodu, līdz ar to atbildētājam netiek dota izvēles brīvība soda apmēra noteikšanā. Piemērot LAPK 21.pantu nav lietderīgi.

[2] Nepiekrītot Lēmumam, 2011.gada 27.jūnijā pieteicēja vērsās ar pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā. Pieteikumā minēti šādi apsvērumi.

[2.1] Sastādot protokolu, tika piemērota spēku zaudējusi tiesību norma. Līdz ar to ir pamats administratīvā pārkāpuma lietvedības izbeigšanai. Nav tiesiska pamata pieļauto kļūdu uzskatīt par acīmredzamu pārrakstīšanās kļūdu un Lēmumā to labot.

[2.2] Pieteicēja apzināti neignorēja prasības par Latvijas valsts karoga izkāršanu. Ēkas remonta dēļ pie tās fasādes nebija karoga turētāja vai karoga masta, tāpēc karogs tika pacelts sētas nožogojuma metāla caurulē. Šī objektīvā iemesla dēļ pieteicēja nevarēja ievērot karoga lietošanas prasības.

[3] 2011.gada 22.jūlijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts atbildētāja paskaidrojums, kurā atbildētājs pieteikumu uzskata par nepamatotu, balstoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem.

[4] Pieteikumā *(lietas 4.lapa)* pieteicēja ir lūgusi lietu izskatīt rakstveida procesā.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 114.panta pirmo daļu un 245.pantu, tiesa lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[5] Pārbaudījusi un novērtējusi lietas apstākļus un pierādījumus, tiesa atzīst, ka pieteikums nav pamatots.

[6] Pieteicēja saukta pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 201.^{43}panta pirmo daļu, kas noteic, ka par Latvijas valsts karoga vai citu valstu karogu nepacelšanu Saeimas, Ministru kabineta, republikas pilsētu domju vai novadu domju noteiktajās dienās vai gadījumos, kā arī par Ministru kabineta noteiktā Latvijas valsts karoga pacelšanas veida vai kārtības pārkāpšanu, izsaka brīdinājumu.

Saskaņā ar LAPK 9.panta pirmo daļu par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība. Atbilstoši LAPK 272.pantam institūcijai, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

No minētajām tiesību normām izriet, ka personu var saukt pie administratīvās atbildības un piemērot administratīvo sodu tikai tad, ja viņas rīcībā ir konstatēts un pierādīts administratīvā pārkāpuma sastāvs. Turklāt tiesai jāpārbauda arī tas, vai administratīvā soda piemērošanā ir ievēroti procesuālie un formālie priekšnoteikumi.

Lai atzītu, ka pieteicēja pie administratīvās atbildības saukta pamatoti, konkrētajā gadījumā jākonstatē, ka viņa ir pārkāpusi Ministru kabineta noteikto Latvijas valsts karoga pacelšanas veidu vai kārtību.

[7] Administratīvā pārkāpuma sastāvu veido administratīvā pārkāpuma objekts, objektīvā puse, subjekts un subjektīvā puse. Ja kaut viena šīm pazīmēm iztrūkst, atzīstams, ka nodarījumā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Tiesa konstatē, ka LAPK 201.^{43}pants ir iekļauts LAPK Sevišķās daļas nodaļā, kurā apkopoti administratīvie pārkāpumi valsts simbolikas lietošanā, kas apdraud noteikto pārvaldes kārtību. Tātad LAPK 201.^{43}panta pirmajā daļā noteiktā administratīvā pārkāpuma sastāvu veido: objekts – pārvaldes kārtība; objektīvā puse – Latvijas valsts karoga nepacelšana vai tā pacelšanas veida vai kārtības pārkāpšana; subjekts – ēkas valdītājs vai turētājs, vai tā pilnvarota persona; subjektīvā puse – ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīts pārkāpums.

Izvērtējot lietā gūtos pierādījumus, tiesa uzskata, ka pieteicējas rīcībā ir pierādīts LAPK 201.^{43}panta pirmajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvs.

[7.1] Lietā nav strīda par to, ka pieteicēja ir ēkas īpašniece *(lietas 20.lapa)*, tātad viņa ir administratīvā pārkāpuma subjekts.

[7.2] Saskaņā ar Latvijas valsts karoga likuma 7.panta pirmo daļu viena no Latvijas valsts karoga lietošanas dienām ir 4.maijs. Atbilstoši Latvijas valsts karoga likuma 22.panta pirmās daļas 2.punktam Latvijas valsts karoga lietošanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

Latvijas valsts karoga lietošanas kārtība regulēta Noteikumu Nr.405 III nodaļā. Atbilstoši Noteikumu Nr.405 8. un 9.punktam, ja karogu lieto pie ēkas fasādes, to visā platumā (vertikālo malu) piestiprina pie karoga kāta, kas ievietots īpašā pie ēkas fasādes piestiprinātā karoga turētājā tā, lai karoga apakšējais stūris atrastos ne zemāk par 2,5 metriem no zemes. Ja karogu lieto karoga mastā, karoga augšējo malu nostiprina mastā ne zemāk par 6 metriem no zemes tā, lai karoga apakšējais stūris atrastos ne zemāk par 2,5 metriem no zemes.

Lietā nav strīda par to, ka 2011.gada 4.maijā Latvijas valsts karogs pie ēkas bija pacelts, tā kātu iespraužot sētas nožogojuma metāla caurulē. Minēto apstiprina un pierāda notikuma vietā uzņemtie fotoattēli *(lietas 18.lapa)*, pieteicējas paskaidrojums *(lietas 22., 26.lapa)* un protokols *(lietas 17.lapa)*. Līdz ar to tiesa secina, ka pieteicēja neievēroja normatīvi noteikto Latvijas valsts karoga lietošanas kārtību.

Latvijas valsts karoga likuma 20.pants paredz, ka par Latvijas valsts karoga zaimošanu vai klajas necieņas izrādīšanu pret to, kā arī par Latvijas valsts karoga lietošanas kārtības pārkāpšanu vainīgās personas saucamas pie likumā noteiktās atbildības.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst par pierādītu objekta un objektīvās puses klātbūtni pieteicējas izdarītajā administratīvajā pārkāpumā.

[7.3] Tiesas ieskatā pieteicēja pārkāpumu ir izdarījusi apzināti. To apstiprina pieteicējas mērķtiecīgās darbības, lietojot Latvijas valsts karogu neatbilstošā kārtībā, kā arī nolaidīgā rīcība, pēc ēkas remonta darbu paveikšanas nenodrošinot to ar karoga kāta turētāju vai mastu. Nesen pabeigtos ēkas remontdarbus tiesa neuzskata par objektīvu iemeslu, lai nepildītu normatīvajos aktos ietvertos pienākumus. Pieteicējai kā ēkas īpašniecei ir jāuzņemas atbildība par šādas rīcības sekām.

[8] Tiesa nesaskata, ka atbildētājs administratīvā pārkāpuma lietvedībā būtu pieļāvis procesuālas kļūdas, kuru dēļ administratīvā pārkāpuma lietvedība būtu izbeidzama.

Tā kā LAPK 201.^{43}panta pirmajā daļā ir paredzēta administratīvā atbildība par Ministru kabineta noteikto Latvijas valsts karoga pacelšanas veida vai kārtības pārkāpšanu, taču pati kārtība šajā tiesību normā nav konkretizēta, proti, nav atklāts prettiesiskās darbības saturs, piemērojot administratīvo sodu, atbildētājam bija pienākums atklāt konkrēto tiesību normu, ko pieteicēja ir pārkāpusi.

Tiesa konstatē, ka protokolā norādīta tiesību norma, kas ir zaudējusi spēku, taču Lēmumā atbildētājs ir atklājis pareizu pārkāpto tiesību normu, proti, Noteikumu Nr.405 8. un 9.punktu. Tiesas ieskatā atbildētājam nebija nepieciešamības uzskatīt protokolā nepareizi norādīto tiesību normu par pārrakstīšanās kļūdu, jo tā pēc būtības tāda nav. Taču protokols ir viens no administratīvā pārkāpuma pierādīšanas līdzekļiem, kurā jābūt atspoguļotiem faktiem par izdarīto pārkāpumu. Savukārt institūcijai (amatpersonai), kurai LAPK noteikta kompetence izskatīt administratīvā pārkāpuma lietā gūtos pierādījumus un uzlikt sodu, pašai ir pienākums lietas faktiskos apstākļus subsumēt atbilstošām tiesību normām.

Kļūdaini vai nepareizi norādītas tiesību normas protokolā par administratīvo pārkāpumu nevar būt par pamatu vēlāk pieņemtā lēmuma administratīvā pārkāpuma lietā atcelšanai *(skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 5.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-317 [22] punktu)*.

Izskatāmajā gadījumā tiesa secina, ka Lēmumā, izvērtējot administratīvo pārkāpumu un uzliekot sodu, atbildētājs ir atsaucies uz atbilstošām, spēkā esošām tiesību normām. No Lēmuma satura nepārprotami ir saprotams, par kāda normatīvā regulējuma pārkāpumu pieteicēja ir saukta pie administratīvās atbildības.

[9] Tā kā LAPK 201.^{43}panta pirmās daļas sankcija paredz konstantu soda apmēru – brīdinājumu, soda piemērošanā lietderības apsvērumi nebija jāizdara.

Saskaņā ar LAPK 21.pantu, ja izdarītais administratīvais pārkāpums ir maznozīmīgs, institūcija (amatpersona), kas pilnvarota izlemt lietu, var atbrīvot pārkāpēju no administratīvās atbildības un aprobežoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Tiesa neuzskata, ka būtu pamats pieteicējas nodarījumu atzīt par maznozīmīgu. Paceļot Latvijas valsts karogu tādejādi, ka tā kāts tiek iesprausts sētas nožogojuma metāla caurulē, pieteicēja ne tikai pārkāpa karoga lietošanas noteikumus, šāda rīcība tiesas ieskatā robežojas pat ar tā zaimošanu vai klajas necieņas izrādīšanu.

[10] Balstoties uz [7] – [9] secināto, tiesa secina, ka, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, ir ievēroti LAPK 244.panta nosacījumi, pierādījumi novērtēti, pamatojoties uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem lietas apstākļiem to kopumā. Administratīvais sods piemērots atbilstoši pārkāpuma sastāvam un normas sankcijai. Līdz ar to Lēmums ir likumīgs un pamatots administratīvais akts.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā procesa likuma 246. – 251., 289. – 291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

pilnībā noraidīt *N.K.* pieteikumu.

Atstāt negrozītu Jelgavas novada pašvaldības administratīvās komisijas 2011.gada 17.maija lēmumu Nr.139AK43/JD000278.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā.

Tiesnese L.Apšeniece